

ความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวปีทมา อินทร์พรหม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณเฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-17-4079-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STRESS AMONG MATHAYOM SUKSA SIXTH STUDENTS IN ADMISSION
TO UNIVERSITY IN BANGKOK

Miss Pattama Inprom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Mental Health

Department of Psychiatry

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-17-4079-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบ
คัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวปัทมา อินทร์พรหม

สาขาวิชา

สุขภาพจิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยชนะ นิ่มนวล

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณะบดีคณะแพทยศาสตร์
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงอรวิวรรณ นีวาทพันธุ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยชนะ นิ่มนวล)

..... กรรมการ
(อาจารย์นายแพทย์อรรถพล สุคนธาภิรมย์ ณ พัทลุง)

ปีทมา อินทร์พรหม : ความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร (STRESS AMONG MATHAYOM SUKSA SIXTH STUDENTS IN ADMISSION TO UNIVERSITY IN BANGKOK)

อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยชนะ นิ่มนวล, 71 หน้า. ISBN 974-17-4079-4

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเครียดและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากโรงเรียนระดับมัธยม 12 โรงเรียน จำนวน 534 คน โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย และแบบสำรวจความเครียด Health Opinion Survey: HOS วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา Chi-square test Correlation และ Multiple Linear Regression Analysis ตามความเหมาะสม

ผลการศึกษาพบว่าคะแนนความเครียดของกลุ่มตัวอย่างมีค่า $\bar{X}$ (SD) เท่ากับ 34.2 (6.42) ค่าที่เป็นไปได้ระหว่าง 20 - 60 ซึ่งค่าที่สูงหมายถึงเครียดมาก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดได้แก่ประเภทของโรงเรียนที่กำลังศึกษาคือ โรงเรียนเอกชนมีระดับความเครียดสูงเมื่อเทียบกับโรงเรียนรัฐบาล นักเรียนที่มีเกรดมากมีระดับความเครียดน้อย ความไม่พร้อมในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีมากทำให้นักเรียนมีระดับความเครียดสูง ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในการวางแผน การเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนที่มีปัจจัยดังกล่าวข้างต้นต่อความเครียดจาก Admissions ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

ภาควิชา จิตเวชศาสตร์
สาขาวิชา สุขภาพจิต
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิสิต..... ภัทษา อินทร์พรหม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ๙๕ ๒ ๗

4774748830 : MAJOR MENTAL HEALTH

KEY WORD : STRESS / ADMISSION TO UNIVERSITY

PATTAMA INPROM : STRESS AMONG MATHAYOM SUKSA SIXTH STUDENTS IN ADMISSION TO UNIVERSITY IN BANGKOK.

THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. CHAICHANA NIMNUAN,M.D., Ph.D.

71 pp. ISBN: 974-17- 4079-4

The purpose of this Cross-sectional Descriptive Study was to explore the level of stress and its associated factors among Mathayom Suksa Sixth students in admission to university in Bangkok. Five hundred thirty - four Mathayom Suksa Sixth students in 12 secondary school were the recruited subjects. The research instruments were a demographic questionnaire, questionnaire about causes of stress and Health Opinion Survey (HOS). The data were analyzed using descriptive statistics, chi-square test,correlation, and multiple linear regression analysis where appropriate.

The results showed mean and SD of the stress score were 34.2 and 6.42 respectively. The possible score range from 20-60 where the higher the score the higher the level of stress. Factors associated with the stress increased were private school compared to public school, low GPA, being unprepared for entrance examination and high parental expectation. The implications of these findings are that any related institutions should prepare students with such factors for possible stress of admission.

Department   Psychiatry
Field of Study   Mental Health
Academic year   2005

Student's signature..... *Pattama Inprom* .....
Advisor's signature..... *Chaichana Nimnuan* .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือและให้ความอนุเคราะห์จาก บุคคลหลายท่าน

ที่สุดขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์หทัยชนะ นิ่มนวล อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้ไขจนวิทยานิพนธ์สำเร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงรวิวรรณ นิเวตพันธุ์ ประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์นายแพทย์อรรถพล สุคนธาภิรมย์ ณ พัทลุง กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑัส จินตนะคิลิกกุลที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และ คำแนะนำในการนำแบบสอบถามมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ฝ่ายแนะแนว ฝ่ายวิจัย และคณาจารย์ทุกท่านที่ ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 ทุกท่านของ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ โรงเรียนบางกะปิ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนมาแตร์เออีวิทยาลัย โรงเรียนเซนต์จอห์น โรงเรียน เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์ โรงเรียนศรีวิกรม์ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนทุนในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เนื่องจากพระคุณของคุณพ่อคุณแม่ และบุคคลในครอบครัวที่ ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนด้วยดีตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สุขภาพจิต ตลอดจนเพื่อนสนิท ทุกท่านสำหรับกำลังใจ มิตรภาพ และความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการในวิจัย.....	4
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความหมายเกี่ยวกับความเครียด.....	6
สาเหตุและที่มาของความเครียด.....	7
ระดับของความเครียด.....	8
ผลกระทบของความเครียด.....	8
อาการที่แสดงว่ามีความเครียด.....	9
การรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระบบกลาง.....	10
ความเครียดในการเข้าศึกษาระดับมหาวิทยาลัย.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
รูปแบบการวิจัย.....	21
ลักษณะประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	26

การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
ลักษณะทั่วไปของนักเรียน.....	30
ผลการวิเคราะห์ความเครียดและปัจจัยที่เป็นสาเหตุของความเครียด.....	37
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียด.....	40
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	47
สรุปผลการวิจัย.....	47
อภิปรายผลการวิจัย.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	53
รายการอ้างอิง.....	55
ภาคผนวก.....	61
ภาคผนวก ก. ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย.....	62
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	65
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	71

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	องค์ประกอบของระบบกลางการรับนิสิตนักศึกษา(Admissions)..... 12
ตารางที่ 2	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน..... 23
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6..... 30
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละจำแนกตามปัจจัยเรื่องการสอบ/มหาวิทยาลัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6..... 33
ตารางที่ 5	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของนักเรียนกับประเภทของโรงเรียนที่กำลังศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเข้าศึกษาระดับมหาวิทยาลัย..... 34
ตารางที่ 6	คะแนนความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย..... 37
ตารางที่ 7	สาเหตุความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยจำแนกรายด้าน..... 38
ตารางที่ 8	ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและสาเหตุความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยจำแนกรายด้าน..... 39
ตารางที่ 9	การวิเคราะห์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรกับความเครียดทีละคู่โดยวิธี Univariate analysis โดยใช้ Independent –Samples T Test 40
ตารางที่ 10	การวิเคราะห์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรกับความเครียดทีละคู่โดยวิธี Univariate analysis โดยใช้ One-Way ANOVA 42
ตารางที่ 11	ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 5 ภาคการศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย..... 44
ตารางที่ 12	ตัวแปรที่สามารถอธิบายความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเข้าศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ใน Model 1 45
ตารางที่ 13	ตัวแปรที่สามารถอธิบายความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเข้าศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ใน Model สุดท้าย..... 46

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2 ฮิสโทแกรมแสดงคะแนนความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย.....	37